

3. Петриченко В. Ф., Лихочвор В. В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур : підруч. Львів : НВФ "Українські технології", 2020. 806 с.

4. Патики В. П. Біологічний азот: Монографія / В. П. Патики, С. Я. Коць, В. В. Волкогон та ін.; За ред. В. П. Патики. Київ : Світ, 2003. 424 с.

5. Рекомендації по ефективному застосуванню біопрепаратів азотфіксуючих та фосформобілізуючих бактерій в сучасному ресурсозберігаючому землеробстві. Київ : Між. АПУ, 1997. 19 с.

УДК 633/635:661.125.5

ВИВЧЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСЕКТИЦИДІВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ «ТМК-АГРО» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Мороз Г. А., магістрант

Науковий керівник: к. с.-г. наук, доцент Письменний О. В.

Миколаївський національний аграрний університет

Вступ. Виробництво озимої пшениці та продуктів її переробки завжди залишається однією з пріоритетних галузей народного господарства України. Значення її переоцінити не можливо – це провідна зернова, цінна кормова культура. Посіви озимої пшениці в нашій країні займають 6,5-8 млн. га, що становить 50% всіх зернових культур.

Україна на значних сільськогосподарських територіях має досить сприятливі умови для вирощування озимої пшениці. Однак останніми роками вирощування озимої пшениці в нашій країні здійснюється на екстенсивній основі, збільшується посівна площа під культурою, а врожайність знижується.

Зниження рентабельності озимої пшениці обумовлене незадовільним матеріально-технічним забезпеченням, поверненням її на попереднє місце раніше науково-обґрунтованих термінів, застосуванням недостатньої кількості добрив та засобів захисту рослин, несприятливими погоднокліматичними умовами в критичні періоди росту озимої пшениці. За таких умов значний науково-практичний інтерес набувають питання опрацювання заходів, які дозволяли б підвищити продуктивність озимої пшениці. Науковці пропонують багато різних варіантів для вирішення цих питань: різні способи обробітку ґрунту, забезпечення оптимальної густоти рослин залежно від зони, ґрунтово-кліматичних умов, використання оптимальних доз добрив і засобів захисту рослин, створення більш продуктивних стійких сортів. Останнім часом більш інтенсивно розвивається тенденція використання засобів захисту рослин при вирощуванні озимої пшениці [1].

Цей напрям набуває все більшої актуальності через те, що шкідливі організми в середньому призводять до витрат врожаю, що перевищують 30%,

а в окремі роки – 50%. Усе це вимагає застосування різних методів захисту рослин з тим, щоб зменшити частку втрат врожаю від шкідників.

Мета дослідів: визначити ефективність обробки посіву озимої пшениці сумішшю піретроїдних і неонікотиноїдних інсектицидів з фосфорно-органічними у половинних нормах витрати, при вирощуванні її на чорноземах південних. Для реалізації цієї мети були закладені досліди з інсектицидами, які дозволені для використання [2,3].

Дослідження з цих питань проводились у 2019-2020 роках на території «ТМК-АГРО» Очаківського району Миколаївської області.

Об'єкти дослідження – сорт озимої пшениці Ластівка одеська, інсектициди – Бі-58-новий, 40% к.е., Енжио, 247 к.е. Тип ґрунту у досліді – чорнозем південний залишково-слабосолонцюватий, важкосуглинковий, на карбонатному лесі рН (сольове) – 6,9. Вміст гумусу в шарі ґрунту 0-30 см – 3,2%.

Попередник – чорний пар.

Система обробітку в парі – загальноприйнята для південного Степу.

Сівба була проведена 20.09.2018 року та 17.09.2020 року сівалкою СЗ-3,6. норма висіву 4,5 млн. шт./га схожого насіння.

Повторність досліду чотири разова. Площа облікової ділянки становить 104 м².

Результати досліджень. Застосувати суміші інсектицидів Бі-58-новий, 40 к.е. + Енжио, 247 к.е. є ефективним для обприскування посівів озимої пшениці проти сисних шкідників:

- обробка проти дорослих клопів, що перезимували, забезпечує їх загибель на 80-88%;

- обробка в фазу молочної стиглості культури призводить до загибелі близько 90% личинок клопа-черепашки, 77,5% попелиць, 77 % трипсів.

Пошкодження зерна клопом-черепашкою при застосуванні суміші інсектицидів зменшилось в порівнянні з контролем (без обприскування) - в 9-18 разів, а порівняно з базовими варіантами (Бі-58, Енжио, 247) – в 3,0-3,5 рази.

Застосування суміші інсектицидів проти клопа-черепашки є ефективним і проти супутніх шкідників.

Обприскування посівів озимої пшениці сумішшю інсектицидів дозволяє отримати зерно першого класу з вмістом клейковини 38 % (2019р.) , і зерно з вмістом клейковини на 2,4% вище порівняно з контролем у 2020 році.

Висновки. Проведені дослідження і розрахунки дозволяють рекомендувати господарствам Миколаївської області на чорноземах південних при вирощуванні озимої пшениці для одержання стабільних урожаїв вносити зазначені інсектициди у відповідних нормах. Внесення вищезазначених інсектицидів забезпечить одержання суттєвої прибавки урожайності, максимальну окупність препаратів, приріст урожаю, мінімальну собівартість та максимальні показники чистого прибутку і рівня рентабельності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Литвиненко М. А., Попереля Ф. М. Стратегія вирощування і визначення якості зерна пшениці в умовах України // Зберігання і переробка зерна. 2003. Вип. 5. С. 8-9.
2. Саблук В. Т. Захист сходів від шкідників // Захист рослин. 2003. № 4. С. 8-10.
3. Методики випробування і застосування пестицидів // За ред.. С. О. Трибеля. Київ : Світ, 2001. 448 с.

УДК 631.811.98:635.63:631.529

ВПЛИВ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ БІОПРЕПАРАТІВ НА ҐРУНТОВУ МІКРОФЛОРУ В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ

Нікончук Н. В., канд. с.-г. наук, доцент

Бобошко Д. В., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Вступ. Біологізація землеробства стає досить популярною в нашій країні на сьогоднішній день, але бережливе відношення до навколишнього середовища повинне бути підкріплено науковими розробками. Використання біологічних препаратів ще не так розповсюджене в порівнянні із хімічними, але ця ситуація стрімко змінюється з часом. Через нераціональне використання хімічних речовин при сільськогосподарському господарюванні значно знижується кількість корисних мікроорганізмів ґрунту та накопичуються пестициди, що чинять токсичну дію на ґрунт. Тому постає проблема вирощування органічної продукції рослинництва.

Актуальність. На сьогоднішній день досить актуальним є вирощування так званої біологічної продукції. Для цього все частіше використовують мікробіологічні біопрепарати, вони тільки набувають популярності серед тих, хто бажає отримати екологічно чисту продукцію. Сучасні біопрепарати мають в своєму складі різні мікроорганізми, що здатні підсилювати стійкість рослин до хвороб і шкідників, сприяють росту і розвитку, покращують якісний склад ґрунтової мікробіоти.

Отже враховуючи це вищесказане, метою роботи було дослідити вплив біопрепаратів (БТУ-центра) на показники продуктивності гібриду огірка Атлантик F1 та зміни у ґрунтовій мікробіоті за застосування біопрепаратів. Дослідження проводилися в умовах дослідного поля ННПЦ МНАУ в 2021 році. Площа ділянки в польових дослідах – 14,7 м², а облікова 10,5 м², повторність в дослідах чотирьохразова.

Схема досліду включала наступні варіанти: 1. Традиційна технологія вирощування; 2. Обробка біопрепаратами: Азотофіт, Органік-баланс, Мікохелп, Лепідоцид.